

Forslag

til

Lov om ændring af universitetsloven
(Opfølgning på universitetsevalueringen m.v.)

§ 1

I lov om universiteter (universitetsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 754 af 17. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, indsættes efter »er«: »statsfinansierede«.
2. § 2, stk. 2, affattes således:
»Stk. 2. Universitetet har forskningsfrihed. Universitetet skal værne om universitetets og den enkeltes forskningsfrihed og om videnskabsetik.«
3. I § 8 a, stk. 1, indsættes efter »kan«: »for uddannelser, som universiteterne udbyder efter denne lov,«, og »elektronisk« ændres til: »digitalt«.
4. I § 8 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Ministeren kan for uddannelser, som universiteterne udbyder efter godkendelse af en anden minister, jf. § 7, og efter nærmere aftale med denne, fastsætte regler om, at kommunikation mellem universitetet og indskrevne studerende og ansøgere til de pågældende uddannelser helt eller delvis skal ske digitalt.«
Stk. 2 bliver herefter stk. 3.
5. § 10, stk. 6, affattes således:
»Stk. 6. Bestyrelsen sikrer, at der sker medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger.«
6. I § 11, stk. 4, ændres »revisorer« til: »institutionsrevisorer«.
7. § 12, stk. 3, affattes således:
»Stk. 3. De udefra kommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab. Et udefra kommende medlem kan samlet ikke sidde i bestyrelsen længere end 8 år. De udefra kommende medlemmer skal have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.«
8. I § 12 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:
»Stk. 4. Universitetet nedsætter et organ, der indstiller de udefra kommende bestyrelsesmedlemmer (indstillingsorganet). Universitetet nedsætter et andet organ, der udpeger de udefra kommende medlemmer (udpegningsorganet). Indstillings- og udpegningsorganerne må ikke være identiske. Indstillings- og udpegningsorganerne skal sikre, at de udefra kommende medlemmer opfylder betingelserne i § 12, stk. 2 og 3. Bestyrelsen fastsætter procedurer for nedsættelsen af indstillings- og udpegningsorganet.«
Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.
9. § 12, stk. 5, der bliver stk. 6, ophæves.

10. Før § 13 indsættes som overskrift:

»Vedtægter«.

11. § 13 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 13. Bestyrelsen udarbejder universitetets vedtægt og ændringer heri, som godkendes af ministeren.

Stk. 2. Vedtægterne skal bl.a. fastsætte de nærmere regler om:

- 1) Åbenhed om bestyrelsens arbejde efter § 10, stk. 2, herunder åbenhed om procedurerne for indstilling og udpegning af udefra kommende bestyrelsesmedlemmer.
- 2) Nedsættelse af indstillings- og udpegningsorgan til bestyrelsens udefra kommende medlemmer efter § 12.
- 3) Bestemmelser om udpegningsperiode for udefra kommende bestyrelsesmedlemmer, jf. § 12, stk. 3.
- 4) Universitetets interne organisering, jf. § 14, stk. 7.
- 5) Medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende, jf. § 10, stk. 6.
- 6) Ansættelses- og afskedigelsesproceduren efter § 10, stk. 7 og § 14, stk. 4. Ansættelsesproceduren skal sikre, at universitetets faglige ledere har faglig og ledelsesmæssig legitimitet.
- 7) Etablering, sammensætning og opgaver der varetages af akademisk råd, aftagerpanel, ph.d.-udvalg, studienævn og evt. repræsentantskab. Der skal fastsættes regler for valg af formand og evt. næstformand og for studienævnets indstilling af studieledere.
- 8) Eventuelt særlige regler for styrelse af masteruddannelser.«

12. Før § 13 a indsættes som overskrift:

»Aftagerpaneler«.

13. I § 13 a, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »kan«: »foruden de i vedtægten fastsatte opgaver«.

14. § 14, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Den øvrige ledelse varetager sine opgaver efter bemyndigelse fra rektor.«

15. § 14, stk. 4-11, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 4. Rektor ansætter og afskediger ledere af de organisatoriske videnskabelige enheder. Lederen af en videnskabelig enhed skal være anerkendt forsker og skal i relevant omfang have erfaring med uddannelse.

Stk. 5. Rektor nedsætter en eller flere ph.d.-skoler, hvor ph.d.-uddannelse foregår. Ledelsen af ph.d.-skolen varetages af en ph.d.-skoleleder.

Stk. 6. Rektor kan pålægge medarbejdere at løse bestemte opgaver. De videnskabelige medarbejdere har forskningsfrihed og forsker frit inden for universitetets forskningsstrategiske rammer i den tid, hvor de ikke er pålagt opgaver. Universitetets forskningsstrategiske rammer dækker hele universitetets profil. Rektor eller den, der er bemyndiget hertil, må ikke over længere tid pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, således at de reelt fratages deres forskningsfrihed.

Stk. 7. Rektor fastlægger universitetets interne organisering inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat.

Stk. 8. Rektor indstiller budgettet til bestyrelsen og underskriver regnskabet.

Stk. 9. Rektor fastsætter regler om disciplinære foranstaltninger over for de studerende.

Stk. 10. Rektor tegner universitetet med undtagelse af dispositioner over fast ejendom, jf. § 10, stk. 4, og træffer afgørelse i alle sager, jf. dog § 10, stk. 1, 5 og 7-9, § 17, stk. 2, nr. 4, § 18, stk. 2, nr. 3 og 6, og § 18 a, stk. 4, nr. 3 og 4.

Stk. 11. Rektor skal godkende alle eksterne samarbejder, der forpligter universitetet.

Stk. 12. Rektor kan i særlige tilfælde opløse akademisk råd, jf. § 17, stk. 1, ph.d.-udvalg, jf. § 18, stk. 1, og studienævn, jf. § 18 a, stk. 1. Rektor kan endvidere i særlige tilfælde overtage akademisk råds opgaver, jf. § 17, stk. 2.«

16. § 15, stk. 1, affattes således:

»Rektor nedsætter et eller flere akademiske råd for at sikre medbestemmelse og medinddragelse om akademiske forhold. Der kan nedsættes flere akademiske råd på både samme og forskellige organisatoriske niveauer.«

17. I § 15, stk. 2, indsættes efter »opgaver«: »foruden de i vedtægten fastsatte«.

18. I § 15 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Akademisk råd kan delegere opgaver fastsat i vedtægten til udvalg under akademisk råd. Udvalgene sammensættes af medlemmer af akademisk råd og skal have samme forholdsmæssige sammensætning som akademisk råd.«

Stk. 4-7 bliver til stk. 5-8.

19. I § 15, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., udgår », som er født formand, jf. dog stk. 5 og 6,«, og efter »de studerende« indsættes: »på det organisatoriske niveau, det akademiske råd skal dække«.

20. I § 15 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 5, som nyt stykke:

»Stk. 6. Akademisk råd vælger en formand af sin midte.«

Stk. 6-8 bliver herefter stk. 7-9.

21. § 15, stk. 5-7, der bliver stk. 7-9, ophæves.

22. Overskriften før § 16 ophæves.

23. § 16 ophæves.

24. Overskriften før § 16 a ophæves.

25. § 16 a ophæves.

26. Overskriften før § 16 b affattes således:

»Ph.d.-udvalg«.

27. § 16 b, stk. 1, affattes således:

»Rektor nedsætter et eller flere ph.d.-udvalg for at sikre studerendes indflydelse på ph.d.-uddannelsen.«

28. § 16 b, stk. 2-6, ophæves.

Stk. 7-9 bliver herefter stk. 2-4.

29. § 16 b, stk. 7, der bliver stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ph.d.-udvalget har følgende opgaver foruden de i vedtægten fastsatte:

- 1) At indstille formand blandt ph.d.-udvalgets videnskabelige personale og eventuel næstformand blandt ph.d.-udvalgets studerende til rektor.
- 2) At indstille om sammensætningen af bedømmelsesudvalg til rektor.
- 3) At godkende ph.d.-kurser.
- 4) At udarbejde forslag til interne retningslinjer for ph.d.-skolen, herunder ph.d.-vejledning, til ph.d.-skolelederen.
- 5) At udtale sig om evaluering af ph.d.-uddannelse og -vejledning, herunder internationale evalueringer af ph.d.-skolerne til ph.d.-skolelederen.
- 6) At godkende ansøgninger om merit og dispensation.
- 7) At udtale sig om alle sager af betydning for ph.d.-uddannelse og -vejledning, som rektor forelægger.«

30. I § 16 b indsættes efter stk. 7, der bliver til stk. 2, som nyt stykke:

»Stk. 3. Ph.d.-udvalget kan delegerede opgaver fastsat i vedtægten til udvalg under ph.d.-udvalget. Udvalgene sammensættes af medlemmer af ph.d.-udvalget og skal have samme forholdsmæssige sammensætning som ph.d.-udvalget.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

31. § 16 b, stk. 9, der bliver stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Flere universiteter kan i samarbejde oprette ph.d.-skoler med forankring på et af de deltagende universiteter.«

32. Overskriften før § 17 ophæves.

33. § 17 ophæves.

34. § 18, stk. 1, affattes således:

»Rektor nedsætter et eller flere studienævne for at sikre studerendes og medarbejderen medbestemmelse og medinddragelse på uddannelse og undervisning.«

35. § 18, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Studienævnet har foruden de i vedtægten fastsatte opgaver til opgave at sikre tilrettelæggelse, gennemførelse og udvikling af uddannelse og undervisning, herunder

- 1) at kvalitetssikre og kvalitetsudvikle uddannelse og undervisning og påse opfølgning af uddannelses- og undervisningsevalueringer,
- 2) at udarbejde forslag til studieordning og ændringer heri,
- 3) at godkende plan for tilrettelæggelse af undervisning og af prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen,
- 4) at behandle ansøgninger om merit, herunder forhåndsmerit, og om dispensationer og
- 5) at udtale sig inden for sit område i alle sager af betydning for uddannelse og undervisning og drøfte forhold om uddannelse og undervisning, som rektor forelægger.«

36. I § 18 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Studienævnet kan delegerede opgaver fastsat i vedtægten til udvalg under studienævnet. Udvalgene sammensættes af medlemmer af studienævnet og skal have samme forholdsmæssige sammensætning som studienævnet.«

Stk. 5-9 bliver herefter stk. 6-10.

37. § 18, stk. 7-9, der bliver stk. 8-10, ophæves.

38. I § 19 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Universiteterne er omfattet af Budgetvejledningens regler for statsfinansierede selvejende institutioner.«

Stk. 4-8 bliver herefter stk. 5-9.

39. I § 19, stk. 7, der bliver stk. 8, indsættes efter »§ 4, stk. 1«: », eller § 7«.

40. I § 19, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »stk. 7« til: »stk. 8«.

41. § 28, 2-5, affattes således:

»Stk. 2. Universitetets regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Stk. 3. Hvis ministeren og rigsrevisor indgår en aftale efter § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m., foretages revisionen af en institutionsrevisor, som udpeges af universitetets bestyrelse, og som skal være statsautoriseret revisor. Universitetets oplysninger til brug ved beregning af statstilskud er omfattet af

institutionsrevisors påtegning eller erklæring om regnskabet.

Stk. 4. Opfylder institutionsrevisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til god offentlig revisionsskik, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som institutionsrevisor, kan ministeren af egen drift eller efter anmodning fra rigsrevisor pålægge universitetets bestyrelse inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor.

Stk. 5. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og af rektor, jf. § 10, stk. 5, og § 14, stk. 6.«

42. I § 28 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Ministeren kan fastsætte regler for regnskabsaflæggelsen i overensstemmelse med de til enhver tid gældende statslige regnskabsregler.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2011.

Stk. 2. § 19, stk. 4, og § 28, i lov om universiteter, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 37 og 40, træder i kraft den 1. januar 2012.

Stk. 3. Revision af universitetets vedtægt skal være afleveret til ministerens godkendelse senest den 1. marts 2012.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
 - 2.1. Evalueringen i 2009 af universitetsområdet
 - 2.2. Analysen i 2009 af selvejende institutioners styring, regulering og effektivitet
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Universitetslovens styrelsesbestemmelser
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.1. Ledelsesstruktur
 - 3.1.1.2. Medbestemmelse og medinddragelse
 - 3.1.1.3. Forskningsfrihed
 - 3.1.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger
 - 3.1.2.1. Ledelsesstruktur
 - 3.1.2.2. Medbestemmelse og medinddragelse
 - 3.1.2.3. Forskningsfrihed
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.1.3.1. Ledelsesstruktur
 - 3.1.3.2. Medbestemmelse og medinddragelse
 - 3.1.3.3. Forskningsfrihed
 - 3.2. Universitetslovens økonomibestemmelser
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.1.1. Tilskud, regnskab og revision
 - 3.2.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes overvejelser og anbefalinger
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2.3.1. Tilskud, regnskab og revision
 - 3.3. Digital kommunikation
 - 3.3.1. Gældende regler
 - 3.3.2. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Friplads- og stipendieordningen
 - 3.4.1. Gældende regler
 - 3.4.2. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Høring
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Behovet for højt kvalificeret arbejdskraft er stadig stigende, og de studerende bliver mere mobile i søgningen efter den bedst mulige uddannelse. Traditionelle fagområder ændrer sig og udvider sig, og uddannelser og forskning tænkes stadig mere tværgående. Internationalt udbydes flere forskningsbevillinger i konkurrence, hvor også danske universiteter kan ansøge.

En forudsætning for, at de danske universiteter kan opnå og bevare en status blandt de bedste i verden, er, at de kan leve op til disse udfordringer. Målet er, at den institutionelle ramme er udformet, så universiteterne har en udstrakt grad af selvbestemmelse og samtidig udøver denne med stor ansvarlighed for de betydelige offentlige midler, der bevilges til sektoren.

I Danmark er denne udvikling blevet mødt gennem flere institutionelle reformer.

Universitetsloven fra 2003 gjorde universiteterne til selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Ledelsesstrukturen blev ændret fra en kollegialt valgt ledelse til en professionel ledelse, hvor alle ledere fra rektor til institutleder er ansatte. Der blev indført bestyrelser med udefra kommende flertal. Som hidtil skulle de ansatte og studerendes medbestemmelse og medinddragelse sikres. Omlægningen af universiteternes ledelsesstruktur stod ikke alene. Det var en integreret del af reformen, at universiteterne skulle tildeles frihedsgrader. Som led i forliget i 2002 om den nye universitetslov opstillede forligsparterne en liste på 10 frihedsgrader, der efterfølgende er gennemført.

Med sammenlægningerne af universiteter med universiteter og sektorforskningsinstitutioner i 2007 var det blandt formålene at skabe grundlag for både forsknings- og uddannelsesmæssige synergieffekter og at udnytte de ressourcer, der fandtes på de tidligere sektorforskningsinstitutioner, til uddannelsesunderstøttelse på både bachelor-, kandidat- og ph.d.-niveau.

Formålet med reformerne har overordnet været at gøre universiteterne til institutioner, der i højere grad kan agere strategiske i den globale konkurrence. De skal have den fornødne størrelse til at kunne prioritere særlige områder og etablere generelle administrative støttefunktioner og kvalitetssikringssystemer. Dette lovforslag er en fortsættelse af dette arbejde.

2. Baggrund

2.1. Evalueringen i 2009 af universitetsområdet

På baggrund af Folketingets vedtagelse den 16. november 2006 af forslag til vedtagelse nr. V 9 i forbindelse med behandlingen af forespørgsel nr. F 3 om sammenlægning af universiteter og F 21 om medbestemmelse på universiteterne blev der i perioden december 2009 til december 2010 gennemført en evaluering af fem temaer på universitetsområdet. Evalueringen blev gennemført af et uafhængigt evalueringspanel med fem medlemmer udpeget af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling efter drøftelse i forligskredsen.

Formålet med evalueringen var at undersøge, hvor langt man var nået med at opfylde formålene med universitetssammenlægningerne i 2007. Derudover skulle evalueringen belyse medarbejdernes og de studerendes medbestemmelse på universiteterne, den frie akademiske debat og forskningsfriheden under den gældende universitetslov. Endelig skulle evalueringen også belyse udviklingen i universiteternes frihedsgrader, herunder udviklingen i og virkningen af regelstyringen samt de økonomiske styringsinstrumenter, universiteterne er underlagt.

På baggrund af arbejdet kom evalueringspanelet med sine anbefalinger til, hvordan man kan forbedre den danske universitetssektor inden for de fem områder. Anbefalingerne rettede sig både mod den statslige regulering og universiteternes interne praksis. Anbefalingerne vedrørte ikke den enstrengede ledelsesstruktur, som blev indført med universitetsreformen i 2003.

2.2. Analysen i 2009 af selvejende institutioners styring, regulering og effektivitet

Regeringens Økonomiudvalg igangsatte i juni 2006 en analyse af de selvejende institutioner, der modtager statslige tilskud. Analysearbejdet blev forankret i en arbejdsgruppe med deltagelse af Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Undervisningsministeriet, Videnskabsministeriet, Velfærdsministeriet og Kulturministeriet.

Formålet med analysen var at bidrage med forslag til generelle bevillingsretlige regler for selvejende institutioner, herunder de bevillingsretlige rammer for etablering af selvejende institutioner og de bevillingsretlige rammer for den efterfølgende økonomisk-administrative styring af selvejende institutioner.

På baggrund af arbejdet kom arbejdsgruppen med sine anbefalinger til den fremadrettede styring af de selvejende institutioner i april 2009. Anbefalingerne vedrørte regulering og styring af selvejende institutioner, herunder regulering gennem tildeling af tilskud, krav i forbindelse med revision, den interne økonomiske og administrative styring på de selvejende institutioner samt en afklaring af begrebet selvejende institutioner.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Universitetslovens styrelsesbestemmelser

3.1.1. Gældende ret

3.1.1.1. Ledelsesstruktur

Formålet med reformen af universiteternes ledelsesstruktur i 2003 var at styrke ledelsen og øge universiteternes handle- og beslutningskraft.

Efter reformen er der bestyrelser med flertal af udefra kommende medlemmer og repræsentation af studerende, det videnskabelige personale og det teknisk-administrative personale. Der skal herske åbenhed om bestyrelsens arbejde, og procedurer for dette skal fastlægges nærmere i det enkelte universitets vedtægt.

Universitetet kan nedsætte et repræsentantskab, som ud over en rådgivende funktion kan udpege nogle eller alle af bestyrelsens udefra kommende medlemmer, hvis universitetet ønsker det.

Rektor, dekaner, direktører for faglige enheder, institutledere og sektorchefer for faglige enheder er ansatte ledere. Det overordnede princip er, at bestyrelsen ansætter rektor. Rektor ansætter dekaner og direktører for faglige enheder, der ansætter institutledere og sektorchefer for faglige enheder. Dekaner udpeger studieledere efter indstilling fra studienævn og ansætter ph.d.-skoleledere.

Ved det enkelte universitet er der et eller flere akademiske råd, der varetager akademiske sager og udtaler sig om alle akademiske forhold af væsentlig betydning for universitetets akademiske virksomhed. Der er en eller flere ph.d.-skoler, hvor ph.d.-uddannelsen foregår. Der er desuden et eller flere institutter, hvor forskning og uddannelse foregår. Der nedsættes et eller flere studienævne for at sikre studerendes indflydelse på uddannelse og undervisning.

Videnskabsministeren holder jævnlige møder med bestyrelsesformændene med henblik på en tæt dialog.

3.1.1.2. Medbestemmelse og medinddragelse

Medbestemmelse og medinddragelse er et bestyrelsesansvar. Derudover skal institutlederen opbygge en organisation til at løfte instituttets samlede opgaver med inddragelse af de studerende, det videnskabelige personale og det teknisk-administrative personale.

3.1.1.3. Forskningsfrihed

Den enkelte forsker har forskningsfrihed inden for sit faglige ansættelsesområde med de forpligtelser, der følger af et ansættelsesforhold. Den enkelte forsker har således frihed til at vælge metode, fremgangsmåde og emne inden for universitetets forskningsstrategiske rammer, som fastlagt i udviklingskontrakten.

Institutlederen kan i kraft af sin instruktionsbeføjelse pålægge den enkelte forsker at løse bestemte opgaver, men den enkelte forsker kan, hvor den pågældende ikke er pålagt sådanne opgaver, forskes frit inden for universitetets forskningsstrategiske rammer.

3.1.2. Evalueringspanelets overvejelser og anbefalinger

3.1.2.1. Ledelsesstruktur

Evalueringspanelets overordnede konklusion om frihedsgrader er, at universiteterne med universitetsreformerne er blevet stærkere institutioner og derfor bør få mere rum til selv at styre og foretage strategiske valg. Udfordringen har været og er fortsat at gøre universiteterne til sammenhængende institutioner, der udfører forskning og leverer uddannelse og vidensspredning på højeste internationale niveau og er stærke nok til at håndtere udfordringerne og konkurrencen fra udenlandske universiteter.

Evalueringspanelet anbefaler en udvikling, hvor den statslige regulering på den ene side ændrer sig i retning af ”styring på afstand”, og at universiteterne på den anden side gør sig fortjent til denne tillid ved at

vide, at de kan være strategiske aktører og leve op til samfundsmæssige og politiske forventninger.

Evalueringspanelet anbefaler en "højtillidsstrategi", hvorved universiteterne gennem mindre regulering gives mere rum til selv at styre og foretage strategiske valg. For så vidt angår universiteternes ledelse og organisation foreslås det derfor at deregulere universitetslovens kapitel 3 om styrelse mv. af universiteterne.

3.1.2.2. Medbestemmelse og medinddragelse

Evalueringspanelet finder, at universitetsloven fra 2003 som udgangspunkt er en god ramme for medbestemmelse og medinddragelse på universiteterne, men konstaterer, at universiteterne ikke i tilstrækkelig grad har sikret medbestemmelsen og medinddragelse og løftet udfordringen med at udvikle en ny ledelseskultur.

Anbefalingerne om medbestemmelse og medinddragelse retter sig primært mod universiteterne, der bør udvikle procedurer og rammer, der sikrer en højere grad af medbestemmelse og medinddragelse, fastsætte klarere procedurer for ansættelse af ledere og udpegnings af eksterne bestyrelsesmedlemmer samt igangsætte ledelsesuddannelsesprogrammer. Det anbefales dog, at der indsættes en generel bestemmelse i universitetsloven, der giver universiteternes bestyrelser ansvaret for at sikre medbestemmelsen og medinddragelse på universiteterne.

3.1.2.3. Forskningsfrihed

Evalueringspanelet konkluderer, at der ikke er alvorlige begrænsninger af forskningsfriheden – forstået som retten til frit valg af forskningsemne, frit valg af metode og den frie publicering af forskningsresultater – på de danske universiteter.

På trods heraf anbefaler evalueringspanelet, at universitetslovens § 17, stk. 2, fjernes eller ændres. Der sigtes på den "negativt afgrænsede" individuelle forskningsfrihed, at de videnskabelige medarbejdere i den tid, de ikke er pålagt andre opgaver, kan forske frit inden for universitetets forskningsstrategiske rammer. Bestemmelsen har efter evalueringspanelets vurdering en negativ symbolsk betydning, der overstiger dens reelle betydning for ledelsesforholdene på universiteterne. Stridighederne om denne paragraf svækker unødigt universitetsledelseernes gennemslagskraft og dermed også samarbejdsrelationerne internt på universiteterne.

3.1.3. Den foreslåede ordning

3.1.3.1. Ledelsesstruktur

Formålet med forslaget er, at det enkelte universitet får større fleksibilitet til at fastsætte sin egen organisation. Der vil ikke længere være krav om, at universiteterne organiserer sig med fakulteter og institutter. Samtidig afskaffes kravet om ansættelse af fakultetsdekaner og institutledere. Rektor fastlægger herefter universitetets interne organisering inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat i vedtægten. Med frihedsgrader på dette område bliver der plads til forskellighed på universiteterne, ligesom det vil sætte universiteterne i stand til hurtigere at tilpasse deres organisation til den aktuelle situation, herunder øget medbestemmelse og medinddragelse på en række områder.

Det er en forudsætning for de øgede frihedsgrader på området, at det enkelte universitet i sin vedtægt beskriver den interne organisering og medbestemmelse og medinddragelse, man har valgt. Vedtægten skal som hidtil udarbejdes af bestyrelsen og godkendes af ministeren. Ministeren kan på denne måde tilse, at universiteternes organisering lever op til de grundlæggende principper i universitetsloven.

Det foreslås, at det tydeliggøres, at al kompetence udgår fra rektor. Bestemmelserne om de øvrige faglige ledere ophæves. På denne måde bliver det, der står tilbage, at faglige ledere varetager deres opgaver efter delegation fra rektor. Universitetet kan frit bestemme sin organisering, herunder hvilke ledere der er ansvarlige for hvilke opgaver. Universiteterne kan inden for den enstrengede ledelse vælge at have både en faglig og en administrativ ledelse. Når akademisk råd, ph.d.-udvalget eller studienævnet udtaler sig, sker det inden for organets eget område og til den, som rektor har delegeret kompetencen til.

3.1.3.2. Medbestemmelse og medinddragelse

Formålet med forslaget er at tydeliggøre bestyrelsens ansvar, men det forventes fortsat, at den effektive inddragelse af medarbejdere og studerende sker på alle organisatoriske niveauer. Det følger endvidere, at de nærmere regler for medbestemmelse og medinddragelse skal fremgå af vedtægten. Dette sker for at følge op på evalueringspanelets anbefalinger om, at universitetsbestyrelserne bør kræve, at universiteternes øverste ledelse i samarbejde med det videnskabelige personale og de studerende udvikler procedurer og organisatoriske mekanismer til at sikre effektiv inddragelse af personale og studerende i overensstemmelse med moderne ledelsespraksis i videnorganisationer og de danske (og nordiske) traditioner i universitetssektoren. Fastlæggelsen af procedurerne for medbestemmelse og medinddragelse skal ske med respekt for den enstrengede ledelse.

Senest 3 år efter lovens ikrafttræden følges der op på, om universiteterne i tilstrækkeligt omfang har sikret medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende.

3.1.3.3. Forskningsfrihed

Formålet med forslaget er at bidrage til at tydeliggøre sammenhængen mellem den individuelle forskningsfrihed, som er knyttet til de videnskabelige medarbejdere, og den institutionelle forskningsfrihed, der er knyttet til universitetet.

3.2. Universitetslovens økonomibestemmelser

3.2.1. Gældende ret

3.2.1.1. Tilskud, regnskab og revision

Universiteterne er omfattet af budgetvejledningens regler for selvejende institutioner med de suppleringer og fravigelser, der fremgår af finanslovens særlige bevillingsbestemmelser.

Universiteterne er desuden omfattet af det statslige regelsæt for regnskab og revision med de afvigelser, der følger af ministerens udmøntning af reglerne i bekendtgørelsen om tilskud og regnskab m.v. ved universiteterne.

3.2.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes overvejelser og anbefalinger

Den tværministerielle arbejdsgruppe anbefalede, at selvejende institutioners økonomiske og administrative forhold fremadrettet reguleres gennem tværgående love og et begrænset antal bekendtgørelser. Det drejer sig om en områdelov for universiteter (universitetsloven), en områdelov for uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet (ekskl. frie skoler), en områdelov for de maritime uddannelser og en områdelov for de selvejende kulturinstitutioner.

Arbejdsgruppen anbefalede endvidere, at bestemmelserne om tilskud samles i ét regelsæt knyttet til finansloven. Med samlingen af tilskudsregler tilsigtes ingen ændringer i institutionernes og ministeriernes økonomiske vilkår i forhold til de nuværende tilskudsregler.

3.2.3. Den foreslåede ordning

3.2.3.1. Tilskud, regnskab og revision

Formålet med forslaget er at tilpasse universitetsloven, så bestemmelser vedrørende tilskud, regnskab og revision følger arbejdsgruppens anbefalinger. Dermed harmoniseres bestemmelserne på tværs af ministerområderne. På Videnskabsministeriets område er universitetsloven allerede en områdelov. Derfor gennemføres kun ændringer af universitetsloven med henblik på at indarbejde de fælles regler om tilskud, regnskab og revision.

Fremover skal alle statsfinansierede selvejende institutioner anvende de fælles statslige regelsæt for regnskab og revision. Universiteterne er i forvejen omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v., og reglerne for regnskab og revision er udmøntet i tilskuds- og regnskabsbekendtgørelsen. Som en konsekvens af forslaget fastsættes regnskabsreglerne fremover med hjemmel i statsregnskabsloven og udmøntes i statsregnskabsbekendtgørelsen.

For så vidt angår regnskabsaflæggelsen, kan der blive tale om ændringer i forhold til den nuværende regulering i det omfang, reguleringen afviger fra de statslige regnskabsregler, for eksempel anvendelse af

statens kontoplan og krav til årsrapporten. I det omfang, Videnskabsministeriet på vegne af universiteterne ønsker fastsat generelle levetider for særlige typer af aktiver eller vil foreslå ændringer til de nuværende generelle levetider, er Finansministeriet indstillet på at drøfte dette med henblik på en mulig tilpasning af det generelle regelsæt, herunder kortere afskrivningsperioder for laboratorier og eventuelle andre særindrettede bygninger. Indtil der er aftalt eventuelle generelle ændringer af de statslige regnskabsregler, kan universiteternes nuværende afskrivningsperioder fastholdes ved, at Økonomistyrelsen i fornødent omfang giver dispensation fra de statslige regler om en afskrivningsperiode på 50 år.

Alle ændringer i regnskabsbekendtgørelsen og de statslige regnskabsregler drøftes forudgående i Det Statslige Regnskabsråd, der består af Finansministeriet, Undervisningsministeriet, Videnskabsministeriet, Kulturministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, samt Rigsrevisionen.

For så vidt angår revisionsreglerne, tilsigtes administrative lettelser via færre instrukser og revisionserklæringer. Indholdet i de nye revisionsregler vil blive udmøntet ved ændringer i Bekendtgørelse om Statens Regnskabsvæsen mv., Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning og Økonomistyrelsens Vejledning om Udarbejdelse af Årsrapporter. For universiteterne er den nuværende regulering substantielt uændret, dog skal der ske en ændring af universiteternes tilskuds- og regnskabsbekendtgørelse til en forenklet tilskuds- og revisionsbekendtgørelse.

3.3. Digital kommunikation

3.3.1. Gældende regler

Videnskabsministeren fik med lov nr. 567 af 6. juni 2007 om ændring af universitetsloven bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kommunikation mellem universitetet og indskrevne studerende, herunder ph.d.-studerende, og ansøgere til universitetets uddannelser helt eller delvis skal ske elektronisk.

Med hjemmel i den nævnte bestemmelse udstedte videnskabsministeren i 2010 bekendtgørelse om elektronisk kommunikation for universiteterne, hvorefter et universitet kan beslutte, at al kommunikation mellem universitetet og studerende og ansøgere til universitetets uddannelser helt eller delvist for den enkelte uddannelse skal foregå elektronisk.

3.3.2. Den foreslåede ordning

Efter regeringens e2012-målsætning skal al relevant skriftlig kommunikation mellem virksomheder, borgere og den offentlige sektor senest fra 2012 kunne foregå digitalt. Digitalisering af kommunikationen mellem det offentlige og borgerne kan blandt andet nedbringe svartider og dermed gøre kommunikationen mere effektiv. Det er derfor vurderingen, at en øget offentlig digitalisering kan medføre bedre service for borgerne.

Mere og mere kommunikation mellem universiteter og studerende foregår digitalt, og det er en udvikling, som forslaget understøtter. Digital kommunikation mellem universiteter og studerende og ansøgere sker eksempelvis ved udveksling af e-mails og ved brug af interne systemer oprettet af de enkelte universiteter, hvor indskrevne studerende kan ”logge på” og kommunikere i et lukket system med universitetet og med andre studerende.

Universitetslovens § 8 a, stk. 1, omfatter de uddannelser, som er reguleret af universitetsloven og regler udstedt i medfør heraf. Universiteterne udbyder imidlertid også uddannelser reguleret af andre regelsæt, eksempelvis professionsbachelor- og diplomuddannelser, der er omfattet af undervisningsministerens ressort.

For at skabe grundlag for, at mest mulig af universiteternes kommunikation sker digitalt, foreslås det, at videnskabsministeren kan fastsætte regler for universiteternes kommunikation med studerende og ansøgere også for uddannelser, der udbydes efter andre regelsæt end universitetsloven. Videnskabsministerens regelfastsættelse sker efter nærmere aftale med den minister, hvis regler de pågældende uddannelser hører under.

Herudover foreslås det, at den anvendte betegnelse i den nugældende bestemmelse – elektronisk kommunikation – erstattes af betegnelsen digital kommunikation. Denne ændring er alene af sproglig karakter og indebærer således ikke i sig selv en indholdsmæssig ændring.

På baggrund af de foreslåede ændringer forventes det, at videnskabsministeren vil udstede en ny bekendtgørelse om digital kommunikation mellem universiteter og studerende og ansøgere til universiteternes uddannelser, således omfattende alle uddannelser som aktuelt udbydes af universiteterne.

3.4. Friplads- og stipendieordningen

3.4.1. Gældende regler

I 2006 blev der indført en friplads- og stipendieordning, der gav universiteterne mulighed for at uddele et vist antal fripladser med stipendium. Fripladser kunne tildeles de bedst kvalificerede udenlandske studerende fra tredjelande, der bliver optaget på kandidatuddannelser, som fuldt ud gennemføres ved danske universiteter. Friplads- og stipendieordningen tager sigte på at tiltrække de bedst kvalificerede udenlandske studerende fra tredjelande ved at tilbyde disse fripladser og stipendier til støtte til dækning af leveomkostninger i Danmark.

I 2010 blev friplads- og stipendieordningen ændret sådan, at den både omfatter bachelor- og kandidatstuderende. Derudover blev ordningen gjort mere fleksibel, så universiteterne foruden at tildele hele fripladser med fuldt stipendium også kan vælge at tildele delvise fripladser samt afgøre, om studerende, der er tildelt hel eller delvis friplads, skal tildeles fuldt stipendium, delvist stipendium eller slet intet stipendium.

Udbud og administration af fripladser og stipendier varetages af universiteterne. Det betyder, at universiteterne forestår udvælgelsen af de udenlandske studerende, og universiteterne har dermed ansvaret for at udvælge de fagligt bedst kvalificerede. Universiteterne forestår endvidere udbetalingen af stipendier til de udenlandske studerende. Ved at lade forvaltningen af friplads- og stipendieordningen ligge hos universiteterne, får de mulighed for at anvende fripladser og stipendier i forbindelse med indgåelse af aftale med udenlandske universiteter om strategiske alliancer med henblik på at fastholde og udbygge universiteternes internationale konkurrenceposition og høje kvalitetsniveau.

Erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser udbudt på et universitet kan ikke tildeles fripladser og stipendier, idet ordningen kun omfatter forskningsbaseret heltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 4, stk. 1.

3.4.2. Den foreslåede ordning

Med virkning fra 1. februar 2010 er der indført en ny friplads- og stipendieordning på Undervisningsministeriets område, hvor friplads- og stipendiemidlerne fordeles mellem erhvervsakademier, professionshøjskoler, ingeniørhøjskoler og medie- og journalisthøjskolen. Ordningen er en harmonisering med den tilsvarende stipendieordning under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Som konsekvens af, at pengene følger institutionerne under hvert ressort, er universiteterne ikke omfattet af Undervisningsministeriets friplads- og stipendieordning.

Med forslaget får universiteterne mulighed for at tildele fripladser og stipendier til studerende på erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser udbudt på et universitet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Der overføres 1,2 mio. kr. til friplads- og stipendieordningen fra finanslovens § 20.98.61. Stipendier til visse udenlandske studerende ved korte og mellemlange uddannelser til finanslovens § 19.22. Universiteter vedrørende uddannelser på universiteterne, hvor Undervisningsministeriet har såvel det uddannelsesmæssige som det bevillingsmæssige ansvar.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner eller kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. *Forholdet til EU-retten*

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. *Høring*

[Lovforslaget har været i høring hos]:

Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Handelshøjskolen i København, IT-Universitetet i København, ACE Denmark – Akkrediteringsinstitutionen, Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikernes Centralorganisation, Danish Institute for Study Abroad, Danmarks Konservative Studerende, Danmarks Liberale Studerende, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Dansk Ungdoms Fællesråd, Det Kongelig Danske Videnskabernes Selskab, Fagligt Fælles Forbund, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse, Frit Forum – Socialdemokratiske Studerende, HK/Stat, KL, Konkurrencestyrelsen, LO, Ingeniørforeningen i Danmark, Rigsrevisionen, Rådet for Teknologi og Innovation samt Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte.

10. *Sammenfattende skema*

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (universitetslovens § 1, stk. 2)

Forslaget er en konsekvens af, at tilskudsregler for statstilskudsfinansierede selvejende institutioner som noget nyt fastsættes i en ny bevillingstype ”statsfinansierede selvejende institution” i Budgetvejledningen. Der er således alene tale om en præcisering af institutionstypen, og foruden de i forslaget nævnte ændringer vedrørende regnskab, tilskud og revision er der ikke tilsigtet nogen ændring i forbindelse med institutionernes status som værende en del af den offentlige forvaltning m.v.

Til nr. 2. (universitetslovens § 2, stk. 2)

Med forslaget tilsigtes det at bidrage til at tydeliggøre sammenhængen mellem den individuelle forskningsfrihed, som er knyttet til de videnskabelige medarbejdere, og den institutionelle forskningsfrihed, der er knyttet til universitetet. Med forslaget slås det fast, at universitetet skal værne om både det samlede universitets og den enkelte videnskabelige medarbejders forskningsfrihed.

Ændringen har til formål at bidrage til at tydeliggøre sammenhængen mellem den individuelle forskningsfrihed, som er knyttet til de videnskabelige medarbejdere, og den institutionelle forskningsfrihed, der er knyttet til universitetet.

Til nr. 3 og 4 (universitetslovens § 8 a, stk. 1 og 2)

Med hjemmel i universitetsloven udbyder universiteterne blandt andet bachelor-, kandidat-, master- og ph.d.-uddannelser. Herudover udbyder universiteterne uddannelser, der er omfattet af regler på Undervisningsministeriets område, for eksempel professionsbachelor- og diplomuddannelser.

Med forslaget omfattes også studerende på professionsbachelor- og diplomuddannelser på universiteterne af bestemmelsen. Formålet med forslaget er at skabe grundlag for den størst mulige digitalisering af universiteternes kommunikation.

Ph.d.-uddannelser er ikke omfattet af stk. 2 i den foreslåede bestemmelse.

Til nr. 5 (universitetslovens § 10, stk. 6)

Medbestemmelse og medinddragelse er allerede et bestyrelsesansvar. Derfor har forslaget mere karakter af en præcisering end en egentlig ændring af gældende ret. Formålet med forslaget er, at det skal fremgå specifikt at lovtæksten, at et af bestyrelsens ansvarsområder er at sikre medarbejdere og studerendes medbestemmelse og medinddragelse.

Til nr. 6 (universitetslovens § 11, stk. 4)

Forslaget er en konsekvensændring som følge af forslagets § 1, nr. 41, hvorefter universitetets regnskaber revideres af en institutionsrevisor.

Til nr. 7 (universitetslovens § 12, stk. 3)

Bestemmelsen om udpegningsperiode og mulighed for genudpegningsperiode er ændret, sådan at et udefra kommende medlem ikke kan sidde i bestyrelsen i mere end 8 år. Dette øger universiteternes fleksibilitet og giver mulighed for, at medlemmerne kan have forskellige udpegningsperioder. Universiteterne kan blandt andet bruge dette til at sikre kontinuitet i den samlede bestyrelse ved, at alle bestyrelsesmedlemmer ikke nødvendigvis skal udskiftes samtidig. En maksimumslængde er fastholdt for at sikre regelmæssig

udskiftning i bestyrelserne.

Universitetet skal medtage vilkår om udpegningsperioder i vedtægten. Der skal i den forbindelse tages stilling til, om en udpegningsperiode midt i en periode for eksempel ved fratræden pga. sygdom skal ske for den resterende del af perioden, eller om der skal være tale om en ny periode.

Medarbejder- og studenterrepræsentanterne i bestyrelsen er personligt valgt af de grupper, som de repræsenterer i bestyrelsen. Da der er tale om valgte medlemmer, stilles der ikke særskilte krav til disse medlemmers kompetencer. De nærmere forhold om valgperioden, herunder periodens længde og eventuel mulighed for genvalg for medarbejder- og studenterrepræsentanterne i bestyrelsen, fastsættes også i universitetets vedtægt.

Den resterende del af stk. 3 omhandler krav til de udefra kommende bestyrelsesmedlemmers kompetencer. Denne del af bestemmelsen er uændret.

Til nr. 8 (universitetslovens § 12, stk. 4)

Indstillingsorganet indstiller udefra kommende bestyrelsesmedlemmer til udpegningsorganet. Herefter udpeger udpegningsorganet de nye udefra kommende bestyrelsesmedlemmer blandt de indstillede kandidater. Udpegningsorganet kan for eksempel være bestyrelsen eller dele af bestyrelsen.

Udpegningsorganet kan bede om en ny indstilling, hvis de indstillede kandidater efter udpegningsorganets vurdering ikke i fornødent omfang styrker bestyrelsens mulighed for at fremme universitetets strategiske virke, eller hvis kravene til bestyrelsessammensætningen efter § 12, stk. 2 og 3, ikke er opfyldt. Som hidtil skal forvaltningslovens bestemmelse om habilitet iagttages ved sammensætning af bestyrelsen.

Det foreslås, at udpegningsorganet af nye udefra kommende bestyrelsesmedlemmer sker under åbenhed om procedurer og profil og kvalifikationer for de søgte nye medlemmer. En sådan åbenhed kan for eksempel have form af offentliggørelse af de søgte profiler i de offentlige bestyrelsesreferater.

For at sikre, at de kommende bestyrelsesmedlemmer rekrutteres så bredt som muligt og repræsenterer et bredt udsnit af kompetencer og erfaring, og for at opnå en så åben proces som muligt, foreslås det, at alle skal kunne komme med forslag til indstillingsorganet. Der skal derfor annonceres åbent efter kandidater til bestyrelsen. Indstillingsorganets rolle er at sikre, at de indstillede kandidater har erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber, og at de sammen med den øvrige bestyrelse tilsammen bidrager til at fremme universitetets strategiske virke med deres erfaring og indsigt i uddannelse, forskning, videnformidling, videnudveksling og forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Det er væsentligt, at bestyrelsen er sammensat sådan, at den på en effektiv og fremadrettet måde er i stand til at varetage sine ledelsesmæssige opgaver, herunder de strategiske opgaver. Samtidig skal bestyrelsen være en konstruktiv og kvalificeret sparringspartner for den daglige ledelse. Godkendelse af budget og årsrapport er en central opgave for bestyrelsen, hvorfor det er afgørende, at dens medlemmers kompetence på dette område er på plads.

De to organer bør ved udpegningsorganet og indstilling af udefra kommende medlemmer til bestyrelsen sikre, at der i bestyrelsen er den relevante og fornødne viden og professionelle erfaring i forhold til universitetets behov, herunder den nødvendige internationale baggrund og forståelse for universitetets globale kontekst.

Der må ikke indstilles repræsentanter for forskellige interessenter til universitetsbestyrelserne. Der lægges fortsat afgørende vægt på, at bestyrelsesmedlemmerne ikke repræsenterer partsinteresser, men skal afspejle samfundets bredde.

Udpegningsproceduren for bestyrelsesmedlemmer skal udformes, så det så vidt muligt undgås, at kvalificerede kandidater afskrækkes fra at kandidere på grund af risiko for underkendelse i offentlighed. Derfor kan universitetet for eksempel vælge en ordning, som på Syddansk Universitet, hvor det indstillende organ er et fællesudvalg med få medlemmer, nemlig formandskabet for bestyrelsen og formandskabet for repræsentantskabet, hvorefter det er det samlede repræsentantskab, der udpeger de udefra kommende medlemmer.

Det foreslås, at indstillings- og udpegningsorganerne nedsættes som faste organer, som også kan benyttes,

hvis et udefra kommende bestyrelsesmedlem får forfald midt i en udpegningsperiode.

Til nr. 9

Bestemmelsen ophæves som konsekvens af forslaget § 1, nr. 11.

Til nr. 10

Der indsættes en ny overskrift.

Til nr. 11 (universitetslovens § 13)

Stk. 1.

Almindeligvis fastsætter en vedtægt en institutions grundlæggende spilleregler. Den fortæller, hvordan institutionen skal handle i forskellige situationer. Det er således almindeligt, at vedtægten fastsætter formål, midler, valg til bestyrelsen, antallet af bestyrelsesmedlemmer, hvornår bestyrelsen er beslutningsdygtig m.v., organisation, ledelse, regnskabs- og formueforhold, hjemsted og procedurer for vedtægtsændringer.

Universiteterne skal selv fastsætte de væsentlige bestemmelser i vedtægten. Det foreslås derfor, at de procedurer m.v., som et universitet ikke længere er underlagt efter loven, men selv skal bestemme, fastsættes i vedtægten. Dermed sker der en kontrol af, at disse forhold opfyldes, som det har været intentionen i universitetsloven.

Universiteterne får større frihed til selv at fastsætte deres organisation. Det betyder, at nogle af de tidligere lovfæstede krav nu skal fastsættes af universitetet i vedtægten. Som resultat heraf er der foreslået en række ændringer, sådan at universiteterne får større frihed til selv at organisere sig og delegerede opgaver, som det passer bedst til den valgte organisation.

Ministerens legalitetskontrol af, at universiteterne opfylder bestemmelserne og formålet i universitetsloven, sker som hidtil ved at godkende vedtægterne. Ved legalitetskontrollen skal ministeren blandt andet sikre, at den enstrengede ledelse fastholdes, samtidig med at medarbejdernes og de studerendes medbestemmelse og medinddragelse sikres.

Stk. 2.

For at give et samlet overblik, der gør det lettere at overskue minimumskravene til vedtægten, foreslås det, at disse bestemmelser flyttes til én samlet bestemmelse.

Nr. 1

Bestemmelsen er uændret for så vidt angår åbenhed om bestyrelsens arbejde. Det foreslås, at bestemmelsen udvides til, at universitetet også skal fastsætte procedurer for, hvordan der sikres åbenhed om indstilling og udpegning af udefra kommende medlemmer.

Nr. 2

Bestyrelsen skal fastsætte procedurerne for nedsættelsen af indstillingsorganet og udpegningsorganet i vedtægten. Universitetet kan altså selv bestemme, hvordan det ønsker at nedsætte de to organer. Blot må valget af medlemmer til de to organer ikke foretages af bestyrelsen alene. Dette forhindrer ikke, at der er repræsentation fra bestyrelsen i organerne.

Universitetet kan selv vælge, hvordan det ønsker at inddrage allerede eksisterende råd og udvalg i processen med at finde nye udefra kommende bestyrelsesmedlemmer. For eksempel kan man anvende dele af repræsentantskabet eller aftagerpanelet som indstillingsorgan eller udpegningsorgan eller som det organ, der vælger medlemmerne til indstillings- og udpegningsorganerne.

Indstillings- og udpegningsorganerne skal nedsættes og udpeges centralt. Det kan ikke besluttes, at

aftagerpanelet for et enkelt hovedområde skal nedsætte indstillings- eller udpegningsorganet. Der er dog ikke noget til hinder for, at dele af alle aftagerpaneler kan indgå i arbejdet med at nedsætte indstillings- eller udpegningsorganerne. Aftagerpanelerne er sammensat af personer, der har indsigt i uddannelsesområdet og de ansættelsesområder, som universitetets uddannelser giver adgang til. Aftagerpanelerne har derfor ikke i sig selv fornøden bredde til at udgøre hele indstillings- eller udpegningsorganet.

Nr. 3

Universiteterne skal selv fastsætte udpegningsperioden for bestyrelsesmedlemmerne. Det betyder, at det af vedtægten skal fremgå, hvor længe et bestyrelsesmedlem udpeges for, og hvor ofte der kan finde genudpegningssted inden for den maksimale periode på 8 år, jf. forslaget § 1, nr. 7. Derudover skal det fremgå, om udpegningsmid i en udpegningsperiode skal være for den resterende periode eller for en hel udpegningsperiode.

Nr. 4

Med forslaget om de nye styrelsesbestemmelser får universitetet stor frihed til selv at fastlægge sin organisering. Det skal stå i vedtægten, hvordan organiseringen fastlægges. Dette synliggør organisationsstrukturen, ligesom det gør det muligt at føre tilsyn med, at de lovfæstede organer, der for eksempel skal sikre medbestemmelse og medinddragelse, bliver oprettet.

Nr. 5

De nærmere procedurer for medbestemmelse og medinddragelse skal medtages i vedtægten. Universitetsbestyrelserne skal kræve, at universiteternes øverste ledelse på alle niveauer i samarbejde med det videnskabelige personale og de studerende udvikler procedurer og organisatoriske mekanismer til sikring af reel, effektiv inddragelse af medarbejdere og studerende i videnskabelige og uddannelsesmæssige samt betydningsfulde intrauniversitære anliggender i overensstemmelse med moderne ledelsespraksis i videnorganisationer og de danske (og nordiske) traditioner i universitetssektoren.

Det forudsættes i den forbindelse, at universitetet udarbejder nærmere standarder for, hvad universitetet betragter som god ledelse, samt for, hvilke handlemuligheder studerende og medarbejdere har, hvis de oplever, at den nærmeste leder ikke følger vedtægtsbestemmelserne om medbestemmelse og medinddragelse eller standarderne for god ledelse. Procedurerne og de organisatoriske mekanismer for medbestemmelse og medinddragelse skal fastsættes med respekt for den enstrengede ledelse.

Det skal fremgå af vedtægten, hvordan medbestemmelse og medinddragelse for medarbejdere og studerende på alle organisatoriske niveauer er sikret. Det forudsættes altså, at der etableres organer, der kan sikre medarbejdere og studerende på alle organisatoriske niveauer medbestemmelse og medinddragelse. Hvor der er mere end et organisatorisk niveau, er det derfor ikke tilstrækkeligt, at medarbejdere og studerende på et enkelt organisatorisk niveau er sikret medbestemmelse og medinddragelse.

Nr. 6

Bestemmelsen er uændret i forhold til de gældende bestemmelser. Blot er de gældende bestemmelser samlet i den nye bestemmelse for vedtægternes indhold, hvor de tidligere fremgik af de enkelte bestemmelser om henholdsvis rektor, dekan, ph.d.-skoleleder og institutleder. Det er fortsat hensigten, at ansættelsesproceduren skal sikre, at universitetets faglige ledere har faglig og ledelsesmæssig legitimitet. Det vil sige, at de for eksempel besidder sådanne kompetencer og ledelsesmæssig erfaring, der kan forventes af en person i den givne stilling.

Nr. 7

Bestemmelsen tager udgangspunkt i de bestemmelser, der tidligere har stået under de enkelte råd, udvalg og nævn om etablering, sammensætning og opgavevaretagelse. Blot er bestemmelsen her samlet for alle de i loven nævnte råd, nævn og udvalg.

Bestemmelsen fastsætter, at der som hidtil i vedtægten skal fastsættes nærmere regler om, hvordan disse råd og udvalg etableres og sammensættes, og hvilke opgaver de skal varetage. Den overordnede regulering af råd og udvalg, herunder tildeling af kompetence, skal også fremgå af vedtægten.

Forslaget præciserer i lovtæksten, at råd, udvalg og nævn kan påtage sig opgaver ud over de i loven fastsatte opgaver. Disse opgaver kan også fastsættes i vedtægten.

Ved nedsættelse af flere akademiske råd skal der tages stilling til, hvilke kompetencer de enkelte akademiske råd skal have. Det skal være tydeligt, hvilke opgaver de enkelte råd skal varetage, og hvilke der har en given kompetence. Hvis der er flere akademiske råd for det samme område, men på forskelligt organisatorisk niveau, skal det klart fremgå, hvilke råd der har kompetencen til at udstede grader, og hvilke der indstiller medlemmer til sagkyndige udvalg.

Det forudsættes, at organernes opgaver fastsættes i vedtægten. Universitetet må selvsagt ikke bestemme, at et organ skal behandle sager, som rettelig bør behandles andetsteds. For eksempel må aftagerpanelet ikke behandle enkeltsager, som vedrører akademiske spørgsmål, det behandles i akademisk råd.

Universitetet kan i vedtægten fastsætte, hvem der udpeger studieledere efter indstilling fra studienævnet. Fastsættes dette ikke i vedtægten, følger det af den almindelige mulighed for intern delegation, hvem der udpeger. Universitetet kan i vedtægten fortsat bestemme, at studienævnsformanden skal godkendes af et medlem af den faglige ledelse.

Universitetet kan i vedtægten fastsætte regler for evt. personsammenfald mellem studienævnsformand og studieleder og om der i tilfælde, hvor et studienævn dækker flere uddannelser og uddannelsesniveauer, kan indstilles flere studieledere.

Bestemmelsen giver mulighed for, at et universitet fremover i vedtægten kan fastsætte bestemmelser om nedsættelse af et repræsentantskab. Muligheden for at nedsætte et repræsentantskab fremgår i dag af lovens § 13, der foreslås ophævet.

Nr. 8

Den foreslåede bestemmelse er uændret videreførelse af den gældende lovs § 18, stk. 9.

Til nr. 12

Der indsættes en ny overskrift.

Til nr. 13 (universitetslovens § 13 a, stk. 3, 1. pkt.)

Bestemmelsen er omformuleret, sådan at aftagerpanelet også kan tillægges andre opgaver end de lovfastede. Her tænkes særligt på opgaver i forbindelse med indstilling og udpegning af udefra kommende bestyrelsesmedlemmer. Aftagerpanelet har en særlig rolle og indsigt i forhold til universitetets virke. Det er derfor naturligt, at aftagerpanelet kan bruges i forbindelse med indstilling og udpegning af udefra kommende bestyrelsesmedlemmer.

Aftagerpaneler, der er sammensat i fællesskab med andre universiteter efter bestemmelsens stk. 4, forventes ikke anvendt i forbindelse med indstilling og udpegning af udefra kommende bestyrelsesmedlemmer.

Til nr. 14 (universitetslovens § 14, stk. 1, 2. pkt.)

Det foreslås, at gældende ret præciseres ved, at rektors kompetence fremgår specifikt af loven. Samtidigt foreslås det at lade kompetencebestemmelserne for dekaner, institutledere m.v. udgå. Dette giver universiteterne frihed til at organisere sig, som det er mest hensigtsmæssigt for det enkelte universitet.

Den ændrede formulering af bestemmelsen tydeliggør, at al kompetence udgår fra rektor. Rektor delegerer opgaver til den øvrige ledelse. Delegation kan ske i led, sådan at en opgave, der er delegeret af rektor, kan videredelegeres til en leder på et mere decentralt niveau. Rektor kan blandt andet bemyndige ledere af videnskabelige enheder til at ansætte og afskedige ledere af underliggende videnskabelige enheder inden for deres område. I de tilfælde, hvor rektor har delegeret sin kompetence, træder den delegerede i rektors sted.

Som efter den gældende lov vil det være naturligt, at rektor delegerer opgaver, der hører til den daglige ledelse af universitetet, til de øvrige ledere, det vil sige prorektor, direktør, dekaner, funktionsdekaner, ph.d.-skoleledere, institutledere, centerledere og studieledere m.v.

I praksis betyder dette, at universiteterne kan organisere sig på andre måder end i dag. Den kendte struktur med rektorater, hovedområder og institutter er ikke en selvfølge. Universiteterne kan frit vælge, hvilke dele i den kendte struktur de ønsker at anvende. Der bliver på denne måde større plads til og mulighed for differentiering imellem de danske universiteter.

Med de nye muligheder stilles der dog fortsat krav om bestyrelse, aftagerpanel, rektor, akademisk råd, ph.d.-skole, ph.d.-udvalg og studienævn.

Til nr. 15 (universitetslovens § 14, stk. 4-12)
Stk. 4.

En videnskabelig enhed er en organisatorisk enhed, hvor der foregår forskning, forskningsbaseret undervisning og forskningsbaseret myndighedsbetjening. Det vil sige det, der i dag kendes som fakulteter, institutter og faglige enheder.

Når universiteterne frit kan fastsætte deres organisering, forventes det, at behovet for en mere tværfaglig og dynamisk struktur kan betyde, at nogle af disse kendte strukturer vil ændre karakter, ligesom det forventes, at centerkonstruktioner vil vinde indpas.

Det foreslås derfor, at kravet om, at ledere af videnskabelige enheder skal være anerkendte forskere, skrives ind som en generel betingelse. Det forudsættes, at lederen af en videnskabelig enhed i relevant omfang skal have erfaring med uddannelse, når der udbydes uddannelse ved den videnskabelige enhed eller ved en videnskabelig enhed, der ligger på et organisatorisk niveau under denne. Universitetet kan frit fastsætte, hvilke yderligere kvalifikationer den enkelte leder skal have.

Stk. 5

Selv om universitetet får mulighed for at fastsætte sin organisering, er der fortsat krav om, at der skal oprettes ph.d.-skoler, hvis universitetet udbyder ph.d.-uddannelse.

En ph.d.-skole er en organisatorisk enhed med en leder, der har det overordnede ansvar for uddannelse af ph.d.-studerende inden for et fagligt afgrænset og sammenhængende område. Ph.d.-skolen har ansvaret for, at de indskrevne ph.d.-studerende gennemgår et struktureret og sammenhængende uddannelsesforløb på højeste internationale niveau med undervisning og vejledning, der lever op til fastsatte krav om kvalitet.

Det er rektor, der beslutter, hvilke opgaver der delegeres til ph.d.-skolelederen. Rektor kan delegerer sin kompetence.

Stk. 6

Med lovforslaget indføres ordet "forskningsfrihed" i lovteksten om den individuelle forskningsfrihed, og formuleringen vendes om. Det sker for at tydeliggøre, at udgangspunktet er den frie forskning. De videnskabelige medarbejdere kan fortsat forske frit i den tid, hvor de ikke er pålagt opgaver. Det vil sige, at de kan vælge emne, metode og fremgangsmåde inden for universitetets forskningsstrategiske rammer. Det tilføjes med lovforslaget, at de forskningsstrategiske rammer dækker hele universitetets profil.

Det er ligeledes tilføjet, at rektor eller den, der er bemyndiget hertil, ikke over længere tid må pålægge de

videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, således at de reelt fratages deres forskningsfrihed.

Stk. 7.

Med den foreslåede deregulering får universitetet større frihed til selv at fastsætte sin organisation. Rektor fastsætter universitetets organisering inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat. Se hertil også bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 14 og § 1 nr. 15, stk. 4.

Stk. 8.

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af den gældende lovs § 14, stk. 6.

Stk. 9.

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af den gældende lovs § 14, stk. 7.

Stk. 10.

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af den gældende lovs § 14, stk. 8.

Stk. 11.

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af den gældende lovs § 14, stk. 9.

Stk. 12

Bestemmelsen er i forhold til akademisk råd en uændret videreførelse af den gældende lovs § 14, stk. 10. Som konsekvens af, at al kompetence udgår fra rektor, giver bestemmelsen med forslaget også rektor mulighed for at opløse et ph.d.-udvalg eller studienævn. Rektor kan delegere sin kompetence. Det er en absolut undtagelse, at denne mulighed anvendes. Det vil sige, at den kun kan anvendes ved (fare for) alvorlig misrøgt af funktionen.

Til nr. 16 (universitetslovens § 15, stk. 1)

Med forslaget er der fortsat krav om, at der skal nedsættes akademisk råd. Som konsekvens af, at universiteterne får mulighed for helt frit at tilrettelægge deres organisation, skal akademisk råd også kunne nedsættes på det eller de mest hensigtsmæssige organisatoriske niveauer.

Ved nedsættelse af akademiske råd skal det sikres, at alle universitetets områder bliver omfattet af mindst ét akademisk råd. Nedsættes der kun ét akademisk råd, skal det være et centralt akademisk råd, der dækker hele universitetet.

Det er et grundlæggende princip i universitetsloven, at der er enstrenget ledelse på universiteterne. Enstrenget ledelse medfører, at en ansat som udgangspunkt går til sin nærmeste leder med arbejdsopgaver, spørgsmål mv. Denne leder kan så gå videre til sin nærmeste leder og så fremdeles. Hvis den ansatte går direkte til den øverste leder uden om sin egen leder, kan det sætte den enstrengede ledelse ud af funktion. En undtagelse er naturligvis, hvis det sker efter aftale med lederen.

Princippet kan overføres til organer, sådan at et organ udtaler sig mv. til lederen på det niveau, hvor organet er nedsat, og ikke direkte til en leder på højere niveau med mindre, det er aftalt. Akademisk råd skal altså som udgangspunkt udtale sig til den leder, der er placeret på samme niveau som det akademiske råd.

Til nr. 17 (universitetslovens § 15, stk. 2)

Bestemmelsen er omformuleret, sådan at akademisk råd også kan tillægges andre opgaver end de lovfastsatte.

Til nr. 18 (universitetslovens § 15, stk. 4)

Adgangen til, at akademisk råd kan delegerer opgaver til udvalg under rådet, rækker ikke ud over den adgang til delegation, der allerede fremgår af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om intern delegation hos kollegiale organer. Hvor grænsen for delegation i medfør af disse grundsætninger i almindelighed må antages at gå, kan ikke angives mere præcist. Forberedelse af sager til akademisk råd må dog i vidt omfang kunne delegeres til et udvalg.

Akademisk råd må også kunne overlade afgørelser til udvalg, hvis dette vurderes at være nødvendigt. Der gælder dog her nogle begrænsninger. For eksempel kan afgørelser af indholdsmæssig stor vigtighed og afgørelser om fastlæggelse/ændring af praksis i vidt omfang ikke delegeres. Der kan heller ikke foretages delegation i så stort omfang, at akademisk råd i realiteten overflødiggøres.

Til nr. 19 (universitetslovens § 15, stk. 5, 1. pkt.)

Sammensætningen af akademisk råd er uændret, dog er det specificeret, at medlemmer skal vælges fra det organisatoriske niveau, som det pågældende akademiske råd skal dække. Desuden er rektor ikke længere født formand.

Til nr. 20 (universitetslovens § 15, stk. 6)

Hvor rektor før var født formand for akademisk råd, vælger akademisk råd nu en formand af sin midte. Reglerne for valg af formand skal fastsættes i vedtægten, jf. forslaget § 1, nr. 11.

Til nr. 21

Bestemmelsen ophæves som konsekvens af forslaget § 1, nr. 14.

Til nr. 22

Overskriften ophæves.

Til nr. 23

Bestemmelsen ophæves som konsekvens af forslaget § 1, nr. 14.

Til nr. 24

Overskriften ophæves.

Til nr. 25

Bestemmelsen ophæves som konsekvens af forslaget § 1, nr. 14.

Til nr. 26

Der indsættes en ny overskrift.

Til nr. 27 (universitetslovens § 16 b, stk. 1)

Der er fortsat krav om, at der skal nedsættes ph.d.-udvalg. Som konsekvens af, at universiteterne får mulighed for frit at tilrettelægge deres organisation, kan der nedsættes ét eller flere ph.d.-udvalg på det sted i organisationen, hvor det er mest hensigtsmæssigt. Ved nedsættelse af ph.d.-udvalg skal det sikres, at alle

universitetets ph.d.-forløb bliver omfattet af et ph.d.-udvalg.

Det fremgår nu af loven, at der i vedtægten kan fastsættes øvrige opgaver for ph.d.-udvalget, hvis universitetet ønsker dette. Den overordnede regulering af ph.d.-udvalget, herunder tildeling af kompetence, skal fremgå af vedtægten.

Til nr. 28

Bestemmelserne ophæves som konsekvens af forslaget § 1, nr. 14.

Til nr. 29 (universitetslovens § 16 b, stk. 2)

Der er ikke nogen reel ændring af bestemmelsen. Blot fremgår det nu, at indstillingen om udvalgets formand i bestemmelsens nr. 1 og sammensætningen af bedømmelsesudvalg i bestemmelsen nr. 2, nu skal gå til rektor i stedet for som tidligere til dekanen. Bestemmelserne er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 14.

Til nr. 30 (universitetslovens § 16 b, stk. 3)

Adgangen til, at ph.d.-udvalget kan delegerer opgaver til udvalg under udvalget, rækker ikke ud over den adgang til delegation, der allerede fremgår af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om intern delegation hos kollegiale organer. Hvor grænsen for delegation i medfør af disse grundsætninger i almindelighed må antages at gå, kan ikke angives mere præcist. Forberedelse af sager til ph.d.-udvalget må dog i vidt omfang kunne delegeres til et udvalg.

Ph.d.-udvalget må også kunne overlade afgørelser til udvalg, hvis dette vurderes at være nødvendigt. Der gælder dog her nogle begrænsninger. For eksempel kan afgørelser af indholdsmæssig stor vigtighed og afgørelser om fastlæggelse/ændring af praksis i vidt omfang ikke delegeres. Der kan heller ikke foretages delegation i så stort omfang, at ph.d.-udvalget i realiteten overflødiggøres.

Til nr. 31 (universitetslovens § 16 b, stk. 9)

Uddannelsen af ph.d.-studerende kan ske i samarbejde mellem flere ph.d.-skoler, men ansvaret for den enkelte ph.d.-studerendes forløb ligger altid hos en ph.d.-skole på det universitet, hvor den ph.d.-studerende er indskrevet.

Til nr. 32

Overskriften ophæves.

Til nr. 33.

Bestemmelsen ophæves som konsekvens af forslaget § 1, nr. 14.

Til nr. 34. (universitetslovens § 18, stk. 1)

Der er fortsat krav om, at der skal nedsættes studienævn. Efter den gældende lov kan der oprettes studienævn på forskellige organisationsniveauer, sådan at der både er et studienævn på hovedområdeniveau, der tager sig af uddannelsens indhold, og et studienævn på institutniveau, der i samarbejde med studielederen tager sig af undervisningens tilrettelæggelse og tilrettelæggelse af prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen.

Som konsekvens af, at universiteterne får mulighed for frit at tilrettelægge deres organisation, kan der fortsat nedsættes ét eller flere studienævn, hvor det er mest hensigtsmæssigt i organisationen. Ved nedsættelse af studienævn skal det sikres, at alle universitetets uddannelser bliver omfattet af et studienævn.

Til nr. 35. (universitetslovens § 18, stk. 4)

Det fremgår nu af loven, at der i vedtægten kan fastsættes øvrige opgaver for studienævnet, hvis

universitetet ønsker dette. Den overordnede regulering af studienævnet, herunder tildeling af kompetence, skal fremgå af vedtægten. Herudover er der tale om en uændret videreførelse af den gældende lovs § 18, stk. 6.

Til nr. 36. (universitetslovens § 18, stk. 5)

Adgangen til, at studienævnet kan delegere opgaver til udvalg under nævnet, rækker ikke ud over den adgang til delegation, der allerede fremgår af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om intern delegation hos kollegiale organer. Hvor grænsen for delegation i medfør af disse grundsætninger i almindelighed må antages at gå, kan ikke angives mere præcist. Forberedelse af sager til studienævnet må dog i vidt omfang kunne delegeres til et udvalg.

Studienævnet må også kunne overlade afgørelser til udvalg, hvis dette vurderes at være nødvendigt. Der gælder dog her nogle begrænsninger. For eksempel kan afgørelser af indholdsmæssig stor vigtighed og afgørelser om fastlæggelse/ændring af praksis i vidt omfang ikke delegeres. Der kan heller ikke foretages delegation i så stort omfang, at studienævnet i realiteten overflødiggøres.

Til nr. 37.

Bestemmelserne ophæves som konsekvens af forslaget § 1, nr. 14.

Til nr. 38 (universitetslovens § 19, stk. 4)

Med lovforslaget fastsættes det i universitetsloven, at tilskudsregler for statstilskudsfinansierede selvejende institutioner fastsættes i en ny bevillingstype ” statsfinansieret selvejende institution” i budgetvejledningen. I praksis får ændringen ingen substantiel betydning for universiteterne, idet universiteterne i forvejen er omfattet af Budgetvejledningens regler samt tilskudsregler fastsat i finanslovens anmærkninger i sammenhæng med bevillingen.

Til nr. 39 (universitetslovens § 19, stk. 8)

Det foreslås, at universiteterne skal kunne tildele hele eller delvise fripladser til visse udenlandske studerende, der optages på en hel uddannelse, som universitetet udbyder efter godkendelse af en anden minister efter regler fastsat af denne, jf. lovens § 7. Fripladserne kan som hidtil tildeles med helt stipendium, delvist stipendium eller uden stipendium.

Til nr. 40 (universitetslovens § 19, stk. 9)

Konsekvensændring som følge af forslaget § 1, nr. 38.

Til nr. 41 (universitetslovens § 28, stk. 2-5)

Det foreslåede *stk. 2* er en uændret videreførelse af den gældende lovs § 28, stk. 4.

Det foreslåede *stk. 3* har hidtil fremgået af tilskuds- og regnskabsbekendtgørelsens § 11. Bestemmelserne, der vedrører revision af universitetets regnskaber, flyttes til universitetsloven som led i Finansministeriets nye fælles regler om tilskud, regnskab og revision for statsfinansierede selvejende institutioner. Der er ikke påtænkt nogen ændring af retstilstanden.

Efter det foreslåede *stk. 4* kan ministeren som noget nyt selv eller efter anmodning fra Rigsrevisor pålægge universitetets bestyrelse at udpege en anden revisor i de tilfælde, hvor institutionsrevisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til revision efter *stk. 3*.

Det foreslåede *stk. 5* er en uændret videreførelse af den gældende § 28, stk. 2, sidste punktum. Bestemmelsen fastslår, at regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og rektor. 1. og 2. pkt. af bestemmelsen vil blive omfattet af de fælles regler for statsfinansierede selvejende institutioner for regnskabsaflæggelse.

Til nr. 42 (universitetslovens § 28, stk. 6)

Det foreslås, at ministeren får mulighed for at fastsætte særlige regler for regnskabsaflæggelsen, blot disse overholder de gældende statslige regnskabsregler. I forbindelse med den kommende revision af Bekendtgørelsen om tilskud og regnskab m.v. ved universiteterne vil ministeren vurdere, hvorvidt bestemmelsen skal tages i anvendelse. Dette vil blandt andet afhænge af den konkrete udmøntning ved Bekendtgørelsen om Statens Regnskabsvæsen mv.

Til § 2

Til stk. 1.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2011, jf. dog stk. 2.

Til stk. 2.

Det foreslås, at denne lovs § 1, nr. 3 og 5, træder i kraft den 1. januar 2012.

Til stk. 3.

Det foreslås, at de ændringer af universiteternes vedtægter, som skal foretages som konsekvens af forslaget, skal være ministeriet i hænde senest den 1. marts 2012.